

РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ У ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Запорізький національний технічний університет, кафедра ЗПН

Децентралізація, за своєю суттю, це політична ідея, яка означає, що субнаціональні органи влади отримують деяку політичну автономію, разом з новими функціями і ресурсами.

Децентралізація означає, що в рамках централізованої держави утворюються самостійні одиниці як носії місцевого самоврядування громади. Це можуть бути громади або регіони. В межах місцевих та регіональних утворень їм передаються функції нормотворчості та управління. Демократичні вибори до місцевих та регіональних парламентів забезпечують необхідну демократичну легітимацію їх юридичних та адміністративних функцій.

Децентралізація являється складним процесом, який виходить за межі суто структурних реформ. Викоринити бідність, вирішити екологічні проблеми, покращити охорону здоров'я, освіту та рівень технологій – все це може децентралізація. Більше того, вона може не тільки покращити управління чи роботу соціальних служб, але і сприяти покращенню роботи громадських організацій, приватного сектору, звичайних громадян.

І хоча, практично важко довести вплив децентралізації на гуманітарний розвиток, існує багато прикладів, що вона приносить успіх. В 80-ті роки децентралізація вийшла на перший план з появою нових, глобальних підходів до управління, де особливий акцент робиться на гуманітарному розвитку.

Наслідком децентралізації є місцева та регіональна автономії. Громади та регіони отримують право на самоврядування для вирішення проблем місцевого або регіонального значення.

Децентралізація влади передбачає функціонування установ та організацій, які виконують завдання публічного характеру, проте не перебувають у жодному ієрархічному підпорядкуванні із органами влади і підлягають нагляду винятково з боку спеціальних компетентних органів. Отже, вирішення проблем місцевого значення має здійснюватися не лише посадовцями органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування, але й ширшим колом суб'єктів, які представляють громадянське суспільство і так само наділені функціями й повноваженнями щодо врядування.

Сьогодні, як розвинуті країни, так і ті, що розвиваються проводять політику децентралізації, серед них і Україна. Зважаючи на євроінтеграційний курс проголошених реформ, особливого значення набуває європейське розуміння сутності децентралізації.

Успішність реформи з децентралізації влади є запорукою розвитку свободи, демократії і громадянського суспільства в Україні, її економічного розвитку. Демократія участі на рівні територіальної громади має передувати конституційному перерозподілу повноважень на користь органів місцевого самоврядування. Децентралізація влади передбачає, що громади отримають не лише відповідальну місцеву владу, що буде спроможною, але й набір законодавчо прописаних інструментів впливу членів територіальної громади на місцевих чиновників.

Теорія громадянського суспільства базується на концепції індивідуальної автономії та свободи громадян. Відносини та взаємовплив громадянського суспільства та держави - цих двох підсистем єдиної соціальної системи - мають вирішальне значення для забезпечення демократичного розвитку країни шляхом децентралізації.